

1. Soowituseks.

Üle kuuendiku Eesti rahwast elab wäljaspool kodumaad ja terwes Wene riigis on 318 Eesti asundust ja hulk asupaiku. Kodumaal on aga alles wiimasel ajal asunduste wastu huwitust hakatud tundma ja ka asundused ise on nüüd, kus nad majandusliselt enam-wähem kindlale jalale ja haljale oksale saanud, elawat tegewust hakanud awal-dama. Kindlama töökawa jaoks puudus aga seni üle-waade asundustest. Üle poole olid kas koguni tundmata ehk ainult nimepidi tuntud. Austatud suguwend J. Meo-muttel on küll 1900. aastal raamatu „Eesti asunikud laialises Wene riigis“ välja annud, kuid uusi asundusi on selle aja sees üle 100 juure tulnud ja elu asundustes nii muutunud, et see raamat enam mingisugust ülewaadet ei wõi anda.

Et raamat, kus kõik asundused sees oleksid, wäga tarvilik, on ka selle wäljaandmine ette wõetud. Olen 1906. a. kodumaalt administratiiwsel teel wäljasaatmise järele elanud esiti Peterburis, siis, et kodumaale koha saamine wõimatuks tehti, 1907 Samara kubermangus, siis Kaukaasias, Rostowis ja Jamburis ja 1911. a. saadik Helsingis. Wäljaspool kodumaad elamine on huwitust asunduste wastu äratanud ja asunduste tundmaõppimiseks olen 4 suuremat ja mitu wäikest reisi hiljem ette wõtnud: 1915. a. Krimmis ja Kaukaasias, 1916 Arhangelskis, Wologda kub. ja Kaukaasias ja 1917 Siberis, Wologda, Wjatka, Kostromaa, Jaroslawi, Samara ja Peterburi kubermangus jne. Selle tõttu on